

Міністерство освіти і науки України
Національний університет кораблебудування
імені адмірала Макарова

Факультет економіки моря
Миколаївський обласний фонд підтримки підприємництва
Інститут проблем ринку та економіко-екологічних досліджень НАН
України
Академія економічних наук України
Спілка економістів України
Торгово-промислова палата України

ПЕРСПЕКТИВИ МОРСЬКОЇ ЕКОНОМІЧНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ В КОНТЕКСТІ ТРЕНДІВ ІНДУСТРІЇ 4.0

ВСЕУКРАЇНСЬКІ НАУКОВІ ЕКОНОМІЧНІ ЧИТАННЯ

присвячені
100-річчю Національного університету кораблебудування та 55-річчю
економічної освіти у Миколаївській області

МАТЕРІАЛИ

17-18 грудня 2020 року

МИКОЛАЇВ
2020

УДК 33:65

ОРГАНІЗАТОРИ:

Міністерство освіти і науки України
Національний університет кораблебудування
імені адмірала Макарова
Факультет економіки моря
Миколаївський обласний фонд підтримки підприємництва
Інститут проблем ринку та економіко-екологічних досліджень НАН України
Академія економічних наук України
Спілка економістів України
Торгово-промислова палата України

Матеріали публікуються за оригіналами, наданими авторами.

Претензії до організаторів не приймаються.

Відповідальний за випуск: Гурченков О.П.

Перспективи морської економічної діяльності в контексті трендів Індустрії 4.0:
Збірник матеріалів Всеукраїнських наукових економічних читань. - Миколаїв: НУК,
2020.-272 с.

У збірнику подані матеріали Всеукраїнських наукових економічних читань
«Перспективи морської економічної діяльності в контексті трендів Індустрії 4.0».

Висвітлено сучасний стан розвитку економіки України; розглянуто теоретичні
наукові розробки та прикладні аспекти діяльності підприємств в Україні. Визначені
проблемні та дискусійні питання, перспективи морської економічної діяльності в
умовах становлення та розвитку четвертої промислової революції.

Збірник може бути корисним для науковців, державних службовців, підприємців,
професорсько-викладацького складу вищих навчальних закладів, аспірантів та
студентів.

Національний університет кораблебудування
імені адмірала Макарова, 2020

СЕКЦІЯ № 2
ВЕКТОРИ РОЗВИТКУ БІЗНЕС-ПРОЦЕСІВ В МОРЕГОСПОДАРСЬКОМУ
КОМПЛЕКСІ У СИСТЕМІ МЕНЕДЖМЕНТУ 4.0

УДК 629.541

УПРАВЛІННЯ ПРОЦЕСОМ ВПРОВАДЖЕННЯ НАПРЯМКУ 3D-ДРУКУ У
СУДНОБУДУВАННІ

Довженко О.В.

Національний університет кораблебудування ім. адмірала Макарова
Україна, м. Миколаїв
aleksandradozhenko12@gmail.com

Тубальцева Н.П., к.е.н., доцент НУК,

Національний університет кораблебудування ім. адмірала Макарова
Україна, м. Миколаїв
natalia.tubaltseva@nuos.edu.ua

***Анотація:** Проведено дослідження з аналізу можливих перспектив впровадження 3D-друку у суднобудуванні. Визначені переваги адитивних технологій. Розглянуто основні перешкоди в управлінні процесом впровадження технологій 3D-друку у суднобудуванні.*

***Ключові слова:** адитивні технології, 3D-друк, менеджмент, фахівець.*

Вступ. Індустрія 4.0 - це новий виток промислової революції, який характеризується інтеграцією виробництва та мережових комунікацій. Результатом "Індустрії-4.0" є створення таких систем, які дозволили б машинам самостійно змінювати при необхідності виробничі шаблони, ці системи будуть об'єднуватися в одну мережу, зв'язуватися один з одним в режимі реального часу [1, с.47]. У промисловості йдеться про верстати, які здатні оновлювати програми завдяки підключенню до інтернету, аналізувати власний знос, вдосконалюватися для виконання різноманітних завдань.

Мета роботи полягає у визначенні переваг використання адитивних технологій у суднобудуванні, а також основних перешкод в управлінні процесом впровадження технологій 3D-друку у виробництво.

Основна частина. Все з більшими обертами розвинені підприємства різних галузей роблять свій вибір на користь адитивних технологій, замінюючи традиційні методи виробництва. Про масштаби розвитку галузі суднобудування свідчать такі показники. Згідно з даними звіту аналітичного ресурсу "360 Research Reports", світовий ринок суднобудування у 2020 р. оцінюється у 121,420 млрд. доларів США і очікується, що до кінця 2026 року він досягне 179,750 млрд. доларів США при середньорічному темпі зростання 5,7% протягом 2021-2026 років [2]. У серпні 2020 року світовий обсяг суднобудування склав 860 тис. CGT або 36 суден (CGT - Реєстрова тонна - одиниця обсягу, що дорівнює 100 кубічним футам, тобто 2,83 м³, застосовується для оцінки тоннажу в судноплавстві). Незважаючи на високі доходи, прибуток і окупність виробництва, переважна кількість верфей використовує традиційні матеріали і технології, вельми обережно ставлячись до модернізації процесів, які не стосуються етапів проектування. Так як суднобудування було і є найбільш консервативною галуззю машинобудування, тому впровадження 3D-друку проходить повільно і досить обтяжливо, хоча 3D-друк є досить перспективним заміном багатьох деталей і навіть цехів (наприклад, ливарного).

Основні переваги 3D-друку в порівнянні з технологіями, які застосовуються в даний час:

1. Знижується вага готового виробу. Візьмемо для прикладу найбільший спроектований у світі нафтоналивний супертанкер Batillus суднобудівної компанії Chantiers de l'Atlantique довжиною 414,22 м, шириною 63,01 м і осадкою 28,5 м. В цілому для будівництва було витрачено 70 000 тон металу. Середня щільність легованої сталі - 7900-8200 кг/м³, а, наприклад, АБС-пластика - 1030-1050 кг/м³ [3, с.120-121]. Тобто, припустимо, що всі сталеві деталі замінюються на полімерні, тоді їх вага знизиться до 8 960 тон.

2. Значно скорочується час виробництва. Наприклад, час будівництва танкера Batillus, який був закладений на стапелі у травні 1975 року, був доволі значним. Ще з січня того ж року почалася підготовча діяльність: закупівля сталевих листів, підрізування, надання форми та інші технологічні процеси, а це п'ять місяців безперервних робіт. При використанні 3D-принтера для суднобудування нідерландської компанії CEAD, що друкує з волокнистого композиту деталі розміром 4 × 2 × 1,5 м із швидкістю 25 кг на годину час виготовлення зменшується [4]. У такому випадку, з використанням лиш одного принтера весь процес буде займати 3,6 місяця.

3. Полегшується екстрений ремонт під час рейсу. У теперішніх умовах, екіпаж судна змушений завжди брати з собою додаткові деталі на випадок несправності або очікувати їх доставку іншим судном, що є дійсно дорогим задоволенням. Однак, існує можливість завантажити компактний 3D-принтер і кілька катушок витратного матеріалу, і тоді після виходу деталі з ладу необхідно буде повідомити про поломку інженера, який з головного офісу відправить файл, відповідний за розширенням для певного типу принтера.

4. Висока якість. Контроль якості - один з найважливіших аспектів будь-якого виробництва. Низька точність виготовлення може привести до аварії, а аварійні ситуації і розгерметизації на суші і воді істотно різняться. До речі, це одна з причин, чому суднобудівні зварювальники були найвищої кваліфікації. Оскільки при 3D-друку застосовується зовсім інший метод виробництва, ніж у випадку більшості операцій, пов'язаних з роботою на верстатах, процес має в цілому значно менше слабких місць і вад.

Незважаючи на всі переваги, існує кілька причин, чому адитивні технології не так сильно поширені в суднобудуванні:

1. Неможливо передбачити всі ризики. Немає чіткої впевненості, як поведуть себе нові матеріали в тих чи інших умовах. Також наявні агресивна морська вода і навіть солоне повітря. Властивості композиційних матеріалів відрізняються в залежності від технології виготовлення, тому необхідно проводити випробування для деталей, надрукованих на 3D-принтері, як механічні, так і динамічні, так як невідомо, чи змінилася, наприклад, частота резонансу, яка може виявитися фатальною і зруйнувати деталь.

2. Неможливість страхування. Саме через непередбачувані ризики, страхові компанії відмовляють у разі виготовлення корпусу судна і його ходових частин з альтернативних матеріалів. Згідно Регістру судноплавства України, крім сталевих, також можуть бути розглянуті судна, корпус яких виготовлений з склопластиків, дерева, армоцементу і залізобетону [5, с.296-298]. Так що для суден, які будуть страхуватися в Україні та багатьох інших країнах, питання друку на 3D-принтері залишається відкритим до тих пір, поки не будуть розроблені відповідні стандарти.

3. Виникає проблема в виконавцях. Сьогодні 3D-друк здійснюється кількома фахівцями: IT-фахівець займається проектуванням і моделюванням об'єкта в спеціальному графічному редакторі, створенням файлу з його повним технічним описом; технічний фахівець відповідає за проведення друку, пост-обробку надрукованої деталі і сервісне обслуговування принтера. В майбутньому, планується поєднання цих функцій в роботі одного фахівця 3D-друку, який буде виконувати роль менеджера всього технологічного процесу.

Цю роботу не можна назвати простою, адже в обов'язки фахівця 3D-друку входить: вибір нових матеріалів, проведення випробувань; підготовка макетів, розробка растрових зображень для подальшого друку; повний контроль друку; вивчення нових технологій;

знання правил сертифікації, вимог, які висуваються до 3D-моделей і готових виробів; розробка документації, налагодження програмного забезпечення; обслуговування обладнання, стикування з подальшими операціями всього технологічного процесу в цілому.

Фахівець 3D-друку повинен бути, готовим будь-якої миті швидко освоїти нові технології, а потім успішно застосувати їх на практиці; повинен знати основи економіки і маркетингу, адже в його обов'язки входить оптимізація робочих процесів, спрямована на здешевлення і прискорення друку; повинен бути носієм великої кількості професійних знань та ерудованою людиною з відмінною пам'яттю. В характері цього рідкісного фахівця має бути присутня відповідальність, допитливість, творчий початок. Він зобов'язаний постійно навчатися, вітається тяга і до точних наук, і до лінгвістики, адже більшу кількість інструкцій, книг і технічної документації поки створюється переважно на іноземних мовах.

Висновок. Характер адитивних технологій кардинально змінює ситуацію організації виробництва і надає спектр можливостей, які раніше були недосяжними за всю історію промисловості, тому цю технологію вважають одним з найважливіших драйверів Індустрії 4.0. Замість централізованого управління стає можливим друк деталей та комплектуючих на місці, в різних ланках коопераційного ланцюга і на різних етапах виробничого циклу.

Впровадження адитивних технологій в суднобудуванні перспективно, полегшує і покращує виробництво, більш економічне і матеріально вигідне. Нові технології висувають нові вимоги до менеджменту. У зв'язку з цим виникає потреба в новому високоосвіченому компетентному менеджері адитивної технології, він повинен розбиратися як в конструкції необхідної деталі, так і в нюансах економіки та маркетингу, вміти чітко і правильно визначати об'єми поставленого завдання, мати уявлення про подальше втілення результатів своєї праці.

REFERENCES

- [1] Нейман В.М. Сущность, текущее состояние и развитие элементов Индустрии 4.0 в мире и в Украине. Матеріали всеукраїнських наукових економічних читань з міжнародною участю. Миколаїв, 2019. – С.46-51.
- [2] Shipbuilding Market 2020: Global Industry Analysis by Top Countries Data with Size, Share, Segments, Drivers and Growth Insights to 2026 [Електронний ресурс]. — Режим доступу: <https://www.marketwatch.com/press-release/shipbuilding-market-2020-global-industry-analysis-by-top-countries-data-with-size-share-segments-drivers-and-growth-insights-to-2026-2020-09-17>
- [3] Баби́чев А. П. Физические величины. Справочник // Москва — изд. Энергоатомиздат, 1991. — 1232 с.
- [4] CFAM Prime [Електронний ресурс]. — Режим доступу: <https://cead-am.com/wp-content/uploads/2019/09/FOLDER-CFAM.pdf>
- [5] Регистр судоходства Украины. Правила освидетельствования судов (ПОС). // Киев — 2012. — 360 с.

Dovzhenko O., Tubaltseva N.

Management of the implementation process of the direction of 3d printing in shipbuilding

Abstract: A research was conducted to analyze the possible of perspective for the introduction 3D-printing in shipbuilding. The advantages of additive technologies are determined. The main obstacles in the management of the process of introduction of 3D-printing technologies in shipbuilding are considered.

Keywords: additive technologies, 3D printing, management, specialist.

Довженко А.В., Тубальцева Н.П.

Управление процессом внедрения направления 3D-печати в судостроении

Аннотация: Проведено исследование по анализу возможных перспектив внедрения 3D-печати в судостроении. Определены преимущества аддитивных технологий. Рассмотрены основные препятствия в управлении процессом внедрения технологий 3D-печати в судостроение.

Ключевые слова: аддитивные технологии, 3D-печать, менеджмент, специалист.

УДК 331.5

ІНДУСТРІЯ 4.0: ПЕРСПЕКТИВИ ТА ВИКЛИКИ ДЛЯ РИНКУ ПРАЦІ

Сергєєва Є.Є.

Національний університет кораблебудування ім. адмірала Макарова

Україна, м. Миколаїв

zhenya.sergeeva.2001@gmail.com

Тубальцева Н.П., к.е.н., доцент НУК,

Національний університет кораблебудування ім. адмірала Макарова

Україна, м. Миколаїв

natalia.tubaltseva@nuos.edu.ua

Анотація. Розглянуто особливості четвертої промислової революції. Проаналізовано принципи «Індустрії 4.0»: інтероперабельність (сумісність), віртуалізація, децентралізація і робота в режимі реального часу. Визначено, які професії можуть зникнути в процесі інформаційних перетворень, а які будуть з'являтися та будуть актуальними.

Ключові слова. Індустрія 4.0, четверта промислова революція, кіберфізичні системи, віртуалізація, діджиталізація.

Вступ. З 2017 року цифрова революція набирає обертів у своєму розвитку - до інтернету підключився кожен другий житель Землі. За оцінкою Глобального інституту McKinsey (MGI), вже в найближчі 20 років до 50% робочих операції в світі можуть бути автоматизовані, і за масштабами цей процес буде порівнянний з промисловою революцією XVIII-XIX століть. Промислова революція дозволила окремим країнам досягти вражаючих темпів економічного зростання, і вони на багато десятиліть стали лідерами світової економіки.

Діджиталізація (глибока трансформація бізнесу, що передбачає використання цифрових технологій для оптимізації бізнес-процесів, підвищення продуктивності компанії і поліпшення досвіду взаємодії з клієнтами) змінює вигляд і структуру економіки країн і цілих регіонів. Внутрішньогалузева конкуренція зростає, ринки розширюються, конкурентоспроможність галузей окремих країн на світових ринках підвищується. Результатом є зростання національних економік. Цифрова економіка ламає звичні моделі галузевих ринків. вона підвищує конкурентоспроможність їх учасників. Тим самим діджиталізація визначає перспективи зростання компанії, галузей і національних економік в цілому. Поява цифрових гравців вже змінило вигляд цілих галузей - туристичної, телекомунікаційної, поліграфічної, пасажирських перевезень (зокрема послуг таксі).

Сьогодні цифрові перетворення - один з головних чинників світового економічного зростання. По оцінкам Глобального інституту McKinsey, в Китаї до 22% збільшення ВВП до 2025 року може відбутися за рахунок інтернет технології. У США очікуваний приріст вартості, що створюється цифровими технологіями, вражає не менше - тут він до 2025 року може скласти 1,6-2,2 трлн дол. США. Такі сміливі економічні прогнози пов'язані не тільки з ефектом від автоматизації існуючих процесів, а й з впровадженням принципово нових, проривних бізнес-моделей і технологій. Серед них - цифрові платформи, цифрові екосистеми, поглиблена аналітика великих масивів даних, 3D-друк, роботизація, інтернет речей. За

ЗМІСТ

ПЛЕНАРНЕ ЗАСІДАННЯ

<i>Парсяк В.Н., Жукова О.Ю.</i> Формалізація організаційного устрою промислових кластерів.....	3
<i>Власова Н.О.</i> Управління контингентом студентів в навчальних підрозділах закладу вищої освіти.	7
<i>Трунін К.С., Уланов О.Г.</i> Поява та розвиток бізнес-менеджменту в суднобудуванні в контексті суднобудування 4.0.....	10
<i>Гришина Л.О., Порхун Ю.В., Шандрик Д.О.</i> Роль підприємництва у забезпеченні інноваційного розвитку регіону.....	15

СЕКЦІЯ № 1

ІНТЕЛЕКТУАЛЬНА ЦИФРОВА ЕКОНОМІКА ТА ОСВІТА: ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ

<i>Гурченков О.П., Стріха А.О.</i> Джерела генерування бізнес-ідей в умовах четвертої промислової революції.....	20
<i>Дибач І.Л., Гулівата О.В.</i> Електронна комерція як інструмент стимулювання збуту.....	23
<i>Корнієнко О.П., Ханжина К.В.</i> Індустрія 4.0: тенденції розвитку в морегосподарському комплексі.....	27
<i>Рогов В.Г.</i> Непрямі стимули розвитку суднобудівних підприємств.....	30
<i>Корнієнко О.П.</i> Глобалізаційний підхід до визначення тенденцій в світовому морегосподарському комплексі.....	33
<i>Корнієнко О.П.</i> STEAM-освіта як інноваційна технологія Індустрії 4.0.....	37
<i>Канаши О.Є.</i> Економічний зміст дуальної освіти: дослідження дефініцій.....	40
<i>Нейман В.М.</i> Стан та перспективи розвитку Індустрії 4.0 в Україні.....	43
<i>Дудар А.А.</i> Індустрія 4.0 в машинобудівній промисловості(суднобудування 4.0).....	48
<i>Беспалько Д.С.</i> Модель оцінки конкурентоспроможності підприємства з використанням нечіткої логіки.....	51
<i>Гузь Г.В.</i> Особливості ціноутворення в роздрібній торгівлі.....	56
<i>Головіна Л.В.</i> Концептуальна модель консалтингової взаємодії підприємств.....	59
<i>Кондратьєва А.Ю.</i> Формування концепції державного управління розвитком морських портів України.....	64
<i>Головчун В.А.</i> Проблеми та перспективи концесійних відносин як форми державно-приватного партнерства.....	69
<i>Жукова О.Ю., Левіт О.О.</i> Система грейдів як альтернатива тарифної системи.....	72
<i>Параскун А.С., Гурченков О.П.</i> Четверта промислова революція та її вплив на зайнятість населення.....	75
<i>Муха В.О.</i> Особливості розвитку стратегії інноваційної діяльності промислових підприємств.....	79
<i>Мошенська Е.Е.</i> Особливості формування стратегії розвитку підприємства.....	82

<i>Слепуха М.О., Усатюк В.С.</i> Роль digital-маркетингу в контексті підвищення конкурентоспроможності бізнесу.....	85
<i>Парсяк В.Н.</i> Маркетинг крізь призму економіки 4.0.....	87
<i>Возіян Я.В.</i> Морські нафтогазові промисли в структурі морської господарської діяльності.....	92
<i>Гурченков О.П., Поткін О.О., Комишник В.І.</i> Питання оцінки інноваційності машинобудівного підприємства в контексті «Індустрія -4.0».....	95
<i>Косьянова О.О., Комишник В.І.</i> Індустрія 4.0 і її вплив на стан і зміну трудових ресурсів..	97
<i>Лебеденко В.Ю.</i> Цифрова трансформація бізнес-процесів у системі охорони здоров'я України.....	100
<i>Гайдаєнко Г.Т.</i> Моніторинг процесів мотивації в механізмі управління персоналом підприємств машинобудування.....	103
<i>Ревенко Н.Г., Пулянович О.В.</i> Стан та перспективи залучення інвестицій в портову галузь України.....	108
<i>Надточій І.І., Огорь Г.М.</i> Економіко-інформаційні аспекти створення автоматизованої транспортної системи Дніпра.....	111
<i>Надточій І.І., Надточій А.В.</i> Імітаційне моделювання при техніко-економічному обґрунтуванні інноваційних проєктів	115
<i>Година О.В., Петрова А.О.</i> Важливість оцінки чинників зовнішнього середовища у підприємницькій діяльності.....	118

СЕКЦІЯ № 2

ВЕКТОРИ РОЗВИТКУ БІЗНЕС-ПРОЦЕСІВ В МОРЕГОСПОДАРСЬКОМУ КОМПЛЕКСІ У СИСТЕМІ МЕНЕДЖМЕНТУ 4.0

<i>Довженко О.В., Тубальцева Н.П.</i> Управління процесом впровадження напрямку 3D-друку у суднобудуванні.....	121
<i>Сергєєва Є.Є., Тубальцева Н.П.</i> Індустрія 4.0: перспективи та виклики для ринку праці.....	124
<i>Тубальцева Н.П., Шарова Є.В.</i> Вплив Індустрії 4.0 на управління персоналом.....	128
<i>Гришина Н.В., Коваленко І.О., Філіпішина К.І.</i> Розвиток конкурентних галузей регіону в умовах цифровізації економіки.....	130
<i>Иценко О.А., Колодруб Ю.О.</i> Вплив подієвого туризму на економічний розвиток Причорноморського регіону.....	134
<i>Иценко О.А., Суслов В.С.</i> Необхідність розвитку аквакультури в причорноморському регіоні.....	138
<i>Гарагуля А.В., Ставцов Р.В.</i> Сучасний стан розвитку цифрової економіки.....	141
<i>Бойко Є.О., Іртищев О.С.</i> Перспективи розвитку цифрової економіки в умовах глобальної кризи.....	144
<i>Надточій І.І.</i> Чинники формування конкурентоспроможності морських портів.....	147
<i>Руснак А.В., Ломоносов Д.А.</i> Сталий розвиток морських портів України: чинники впливу та перспективи.....	150
<i>Ревенко Н.Г., Пулянович О.В.</i> Перспективи розвитку морегосподарського комплексу України.....	153

СЕКЦІЯ № 3

ВИРІШЕННЯ ФІНАНСОВИХ ПРОБЛЕМ СТАЛОГО РОЗВИТКУ

<i>Рогов Г.К.</i> Дивідендна політика як інструмент корпоративного сталого розвитку.....	156
<i>Карась П.М., Ільницький В.В., Курінний О.М.</i> Грошово-кредитна політика, як чинник збалансованого соціально-економічного розвитку.....	159
<i>Пащенко О.В., Боровицька Д.А.</i> Інтегральна оцінка прогностичного рівня фінансової безпеки підприємства.....	163
<i>Приходько Н.В., Карась П.М., Гришина Л.О., Зінченко А.І.</i> Впровадження новітніх технологій як напрямок розвитку ринку фінансових послуг України.....	165
<i>Приходько Н.В., Жупікова В.В.</i> Розробка моделі експрес-діагностики фінансового стану машинобудівних підприємств України з метою застосування антикризових заходів.....	169
<i>Зінченко А.І., Приходько Н.В., Кривоплясова І.В.</i> Обґрунтування фінансово-правової позиції суб'єкту господарювання під час фактичної перевірки податковим органом з приводу вимоги надання оборотно-сальдової відомості.....	173
<i>Зінченко А.І., Байрамов М.К.</i> Методи оцінки фінансової стійкості страхових компаній України.....	177
<i>Глуценко О.В.</i> Фактори фінансової стійкості банку в умовах нестабільного економічного середовища.....	181
<i>Дубіна А.О.</i> Визначення ймовірності дефолту банку-позичальника.....	185
<i>Григор'єва Т.М., Басенко В.В.</i> Аналіз та оцінка фінансового стану підприємства.....	188

СЕКЦІЯ № 4

ПРОБЛЕМИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ ОБЛІКУ , АНАЛІЗУ, АУДИТУ ТА ОПОДАТКУВАННЯ НА ШЛЯХУ СТАЛОГО РОЗВИТКУ

<i>Погорєлова О.В., Доценко А.С.</i> Становлення екологічного обліку в умовах сталого розвитку.....	192
<i>Івата В.В., Коваль А.М.</i> Законодавчо-нормативне регулювання обліку нематеріальних активів підприємства.....	195
<i>Дацюк Ю.А.</i> Сучасні проблеми обліку оплати праці та шляхи їх вирішення.....	198
<i>Прокопович Л.Б., Капацина І.В., Медведєва В.М.</i> Етапи впровадження управлінського обліку.....	202
<i>Циганова О.С., Берлайн Т.М., Кіскіна Ю.О.</i> Формування облікової політики підприємства щодо фінансових результатів.....	206
<i>Каткова Н.В., Троянова А.С.</i> Принципи впровадження комплаєнс-контролю на підприємствах.....	210
<i>Каткова Н.В., Стоянова Т.М.</i> Актуальні питання класифікації зобов'язань за МСФЗ.....	213
<i>Бурунсуз К.С.</i> Аналіз макросередовища як ефективний метод управління енергетичними підприємствами України.....	215

СЕКЦІЯ № 5
ЕКОНОМІЧНА ПОЛІТИКА УКРАЇНИ ТА СУЧАСНІ ТЕНДЕНЦІЇ РОЗВИТКУ
МІЖНАРОДНОЇ ЕКОНОМІКИ

<i>Єфімова Г.В.</i> Економічна безпека в системі національної безпеки України.....	219
<i>Марущак С.М.</i> Основні тенденції розвитку світової економіки.....	222
<i>Волосюк М.В., Сіренко І.В.</i> Економічна безпека територіальної громади як інструмент забезпечення її сталого розвитку.....	228
<i>Клисяк М.Д., Зотова А.М.</i> Залучення іноземних інвестицій в діяльність територіальних громад.....	232
<i>Мальцева Л.К.</i> Запровадження ефективних моделей ДПП в Україні на основі вивчення та реалізації досвіду розвинутих країн.....	234
<i>Семілет І. М.</i> Транснаціональні корпорації в сучасному міжнародному бізнесі.....	239
<i>Голуб І.С.</i> Методичний підхід до оцінки рівня інноваційного розвитку машинобудівних підприємств.....	245
<i>Морозова А.С.</i> Причини відсутності внутрішніх інвестицій в Україні та методи їх вирішення.....	250
<i>Ванюшина С.А.</i> Формування корпоративної культури в рамках забезпечення економічної безпеки підприємства.....	253
<i>Щербак Д.О.</i> Досвід зарубіжних країн на сучасному етапі розвитку економіки моря.....	256
<i>Гуллієва Г.</i> Недержавна пенсія, як альтернатива пенсійного забезпечення.....	258
<i>Кучера М.О.</i> Практичний аналіз регулювання обмеження монополізму та недобросовісної конкуренції в Україні.....	260
<i>Озимай Я.О., Паламарчук В.В.</i> Загрози економічній безпеці підприємства.....	265

Наукове видання

**ПЕРСПЕКТИВИ МОРСЬКОЇ ЕКОНОМІЧНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ
В КОНТЕКСТІ ТРЕНДІВ ІНДУСТРІЇ 4.0**

Всеукраїнські наукові економічні читання

присвячені
100-річчю Національного університету кораблебудування
та 55-річчю економічної освіти у Миколаївській області

17-18 грудня 2020 року

МАТЕРІАЛИ

Відповідальний за випуск: Гурченков О.П.

Комп'ютерна верстка :Нейман В.М.